

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

Další únětický hrob ze Šebetova.

Jaromír Ondráček

Tab. 19.

Začátkem března 1961 narazil J. Stříž na svém pozemku /parc. č. 910/ při úpravě terénu v zahradě na kamenné obložení hrobu. Prostřednictvím A. Ferulíka byl nález ohlášen Archeologickému ústavu AÚ ČSAV v Brně a 13.3.1961 došlo k provedení zachraňovacího výzkumu. Naleziště se nachází na návrší v trati "Kenicka" u posledních domků patřících k obci Knínice, avšak na katastru Šebetova, odkud známe nejméně již tři únětické hroby s kamenným obložением a poměrně bohatými milodary. /J. Ferulík, Z dávných věků II.1949, 225; J. Ondráček, Slov. arch. IX. 1961, 58 a d./ Hrob prozkoumaný 13. 3. 1961 měl obdélníkový tvar /230 x 122 cm/ a jeho delší osa byla orientovaná od jihozápadu k severovýchodu. Obvod hrobové jámy tvořily větší hranaté nebo ploché vápencové kameny. Na dně mezi kamenným obložением se našly v hloubce 80 cm od povrchu zbytky lidské kostry, ze které se zachovaly jen oba femury, kost loketní, zlomky žeber a část ramenní kosti. Podle rozložení kosterných pozůstatků lze usuzovat na polohu na pravém boku a orientaci hlavou k jihozápadu. Z milodarů se našla neúplná černá miska s úzkým žlábkem při okraji a čtyřmi drobnými pupíky, jejíž zlomky ležely jednak při proximálním konci levého femuru, jednak u ramenní kosti nedaleko východního rohu hrobové jámy. Podél pravého femuru ležela bronzová dýka trojúhelníkového tvaru se zaobleným týlem, v němž se zachovaly čtyři otvory a pět slabě hranatých nýtů. V patině je po obou stranách zřetelný otisk rukojeti. Všechny dosud zjištěné hroby ze Šebetova lze zařadit do plně vyvinutého období moravské únětické kultury.

Ein weiteres Aunjetitzer Grab aus Šebetov. Auf der Anhöhe in der Flur "Kenicka" wurde am 13. 3. 1961 ein weiteres Aunjetitzer Grab mit Steinpackung freigelegt. Bei dem schlecht erhaltenen, scheinbar auf der rechten Seite und mit dem Kopfe in Südwestrichtung liegenden Skelette fand man Scherben von einer schwarz gebläuteten kleinen Schüssel und einen bronzenen Dolch. Der Fund gehört der Hochaunjetitzer Kultur an.

Únětické sídliště a pohřebiště v Drysicích /okr. Vyškov/.

Jiří Meduna

V trati "Zadní díly" došlo při podzimní hluboké orbě k porušení pravěkých objektů, na které upozornil V. Knap z Drysic. Naleziště leží severovýchodně od obce na mírném návrší skloněném k jihu. Objekty byly zachyceny na ploše několika hektarů a byly na povrchu zoraných polí dobře patrné. Většinou jde o sídelní jámy, v některých místech byly však zřejmě zachyceny i hroby, protože se na povrchu objevily velké kameny, patrně z hrobových obkladů, a v jednom místě byly nalezeny zlomky lidské lebky. Z povrchu objektů byly nasbírány únětické střepy a bronzová dýka.

Aunjetitzer Siedlung und Gräberfeld in Drysice/Bez.Vyškov/. Bei der herbstlichen Tiefackerung wurde in der Flur "Zadní díly" nordöstlich der Gemeinde eine Aunjetitzer Siedlung und Gräberfeld gestört. Von der Oberfläche konnten Aunjetitzer Scherben und ein kleiner bronzener Dolch geborgen werden.

Únětický hrob v Pravlově /okr. Brno-venkov/.

Jiří Maduna

Ve strži porostlé akátovým houštím jihovýchodně od Pravlova našli žáci devítileté školy v Dolních Kounicích lidské kosti a střepy. Zjistil jsem, že jde o únětický hrob, jehož část byla již dříve stržena, ze zbylé části byly získány střepy koflíku. Hrob byl uložen v rakvi, z níž byla v profilu strže patrná 4 cm silná humusovitá vrstvička polokruhovitého tvaru.

Aunjetitzer Grab in Pravlov /Bez. Brno-venkov/. Südöstlich von Pravlov zerstörte man eine Aunjetitzer Bestattung, die in einem Sarge beigesetzt war. Aus dem Grabe wurden Tassenscherben geborgen.

Nádoba se žebírky z Dolních Kounic.

Karel Tihelka

Tab. 20.

R.1957 jsem publikoval kolekci nádob aj. věteřovského typu z Dolních Kounic, nyní okr. Brno-venkov,^{1/} které r. 1935 vykopal Ed. Kašparovský při úpravě své zahrady, ležící na svahu vrchu o kostelek sv. Antonína. Podle záznamu I.L.Červínky^{2/} pocházejí tyto památky, od r. 1956 uložené ve sbírkách Moravského muzea, ze sídlištní jámy. Terenní průzkum na svazích zmíněného vrchu a v jeho okolí, provedený téhož roku pracovníky pravěkého oddělení Mor.muzea, ukázal, že jsou tam hojně pozůstatky většího sídliště věteřovského typu, jež bylo možná částečně opavušné. Zjišťovací výzkum zatím proveden nebyl. Koncem r.1961 zachránil na tomto sídlišti dolnokounický učitel O.Svoboda části další zajímavé nádoby, které prostřednictvím dr.J.Skutila odevzdal pobožce AÚ ČSAV v Brně. V laboratoři se podařilo nádobu rekonstruovat tak, že je doplněno jen ouško /tab. 20:4/. Je okrouhlá, 60 mm vysoká, její max. \emptyset měří 184 mm, a má silně navenek vyklenutou stěnu, zdobenou třiceti svislými, paralelními žebírky, která počínají pod hrdlem nádoby a končí na obvodu dna. Žebírka, asi 7 mm široká, nejsou oblá, nýbrž mají nahoře podélnou, ostrou hranu, takže jejich příčný průřez je trojúhelníkový. Žebírka jsou od sebe vzdálena asi 20 mm. Hrdlo v pravém slova smyslu nádoba nemá. Na obvodě kruhového otvoru o \emptyset 87 mm, jímž nahoře končí její břicho, je pouze hrana jen asi 4-5 mm vysoká. Na jednom žebírku bylo nade dnem nádoby ouško 37 mm vysoké, nyní doplněné. Kruhové dno, zcela mírně vyklenuté navenek, má \emptyset asi 160 mm,

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.

Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.

Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: B. Ludíková.

Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.

Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.